
KRÓNIKA

IN MEMORIAM

ELHUNYT JOSIP BULJOVČIĆ (1932–2001) – Tanár, esszéíró, kritikus, műfordító, közéleti és kultúrmunkás volt, a vajdasági, illetve a szabadkai Irodalmi Kör idősebb írói közé tartozott. A nyelvtudományok területén védte meg magiszteri munkáját 1980-ban, Szarajevóban. Számos szakmai, tudományos és irodalmi folyóirat, újság és más kiadvány munkatársainak sorába tartozott. Számos cikkében, tanulmányában, elemzésében széles látókörű esszé-kötetében figyelmét a szülőföldi témákra összpontosította, vagyis az itteni bunyevác-horvátok, magyarok és a szerbek irodalmi, művelődési és nyelvi kérdéseire. Magyar nyelvből lingvisztikai szakirodalmat fordított, valamint többnyire vajdasági magyar szerzők szépirodalmi műveit. Írt versekről, prózáról, drámaírók műveiről, irodalmi alkotások színpadi feldolgozásairól, színházak alakításáról.

DÍJAK

SZIRMAI KÁROLY IRODALMI DÍJ – A 2001. évi Szirmai Károly Irodalmi Díjat Vasa Pavković *Poslednji štićenik noći* (Az éjszaka utolsó védenca) című novelláskö-

tetének ítélte oda. A bírálóbizottság (Sava Babić elnök, Bordás Győző és Miroslav Rankov) megállapítása szerint a pancsovai származású író ezzel a novelláskötetével a modern szerb irodalom mérföldkővét építette meg, beépítve mindazt, amit Pannóniának és urbánusnak nevezhetünk. (A díjnyertes kötet címadó novellája szépirodalmi rovatunkban, a méltatások pedig a Kritikai Szemlében olvashatók.)

MEGJELENT

Sinkó Ervin levelezése I. 1914–1944. Új Magyar Múzeum Irodalmi Dokumentumok Gyűjteménye 19. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta: Kovács József. TA Irodalomtudományi Intézete, Argumentum Kiadó, Budapest, 2001

Molnár Csikós László: *Nevek és szavak nyomában.* Nyelvművelő írások. Nyelvészet 5. kötet, JMMT, Újvidék, 2001

drMáriás: *Ürboksz madrigálok.* Versek. Kalligram Kiadó, Pozsony, 2001

Polyvás József: *77 nap Újvidéken.* Napló. Családi Kör, Újvidék, 2001

Molnár Rózsa: *Rábéi történetek.* Adomagyűjtemény. Családi Kör, Újvidék, 2001

Református énekeskönyv. A Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház és az újvidéki Forum Könyvkiadó közös kiadása, Kopács–Újvidék, 2001

Vicei Károly: *Nyolc napon túl gyógyuló közhiedelmek.* Szabad jegyzetek, börtönlevelek. Present, Budapest, 2001

Zlatna greda. A Vajdasági Íróegyesület szerb nyelvű (cirill betűs) irodalmi, művészeti és művelődési folyóirat első (2001. novemberi) száma. Fő- és felelős szerkesztő Jovan Zivlak.

RENDEZVÉNYEK

NEGYVENÉVES A DUDÁS GYULA MÚZEUM- ÉS LEVÉLTÁRBARÁTOK KÖRE – A zentai Dudás Gyula Múzeum- és Levéltárbarátok Köre 40 évvel ezelőtti alakult meg, s e jelentős jubileumot a kör névadójának születésnapja alkalmából tartották meg. A Történelmi Levéltár dolgozói az alkalomra a civil szervezet névadójának munkásságát bemutató dokumentumkiállítást rendeztek a Munkásegyletem előcsarnokában. Az olvasóközönség megismerkedhetett a legújabb kiadványokkal és szerzőkkel (Molnár Tibor *Az I. világháború áldozatai*, Pejin Attila *Magyarok Kanizsa 1848–49-ben*, Tari László *Zenta előjárói*).

NÉMETH LÁSZLÓ-ESTEK – December 7-én Kanizsán, 8-án Zentán, 9-én pedig Újvidéken tartottak Németh László születésének 100. évfordulója alkalmából megemlékezést. Az estek vendége az író lánya, Németh Ágnes és Lakatos István irodalomtudós voltak, akikkel Hornyik Miklós irodalomkritikus beszélgetett.

B. SZABÓ GYÖRGY-NAPOK – December 12-én, 13-án és 14-én tartották meg a nagybecskereki Petőfi Sándor Művelődési Egyesületben a hagyományos, XII. B. Szabó György-napokat. A rendez-

vénysorozat keretében megkoszorúzták B. Szabó György síremlékét az újvidéki Futaki úti temetőben, képzőművészeti kiállítást nyitottak a nagybecskereki Petőfi ME nagytermében a Kárpát-medencei képzőművészek alkotásaiból, és ünnepi műsort rendeztek. *A B. Szabó György-vízió* cím alatt megtartott esten Csáky S. Piroska, Ispánovics Csapó Julianna és Németh Ferenc tartott sajtótörténeti előadást, majd Káich Katalin a becskereki magyar színhátszászról szólt. A rendezvény utolsó napján ünnepélyesen átadták a B. Szabó György-díjat Rác Szilviának, az egyesület népdalénekesének és néptáncosának.

MAJTÉNYI-CENTENÁRIUM – December 19-én az Újvidéki Rádió M Stúdiójában véget ért a Majtényi Mihály születésének 100. évfordulója alkalmából tartott rendezvénysorozat, melyet a Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság szervezett. A megemlékezések júliusban, Majtényi halálának évfordulóján koszorúzással kezdődtek, azután Kanizsán Hóza Éva és Csányi Erzsébet emlékeztek meg elemző írásaikkal, Koncz István pedig az írótaborbéli találkozásait elevenítette fel. Az M Stúdióban tartott emlékest e sorozat zárórendezvénye volt. Ezt megelőzően az első emeleti előcsarnokban megnyitották az Ispánovics Csapó Julianna rendezte *Csendes tisztelgés a száz éve született becskereki mesemondó előtt* című kiállítást, majd Utasi Csaba, az újvidéki Magyar Tanszék tanára foglalta össze Majtényi pályafutását. Ezt követően előbb a műsort is vezető Krnács Erika a *Puli* című novellát olvasta fel, majd Majtényi egyik színes írását hallhatta felvételről a közönség. Ábrahám Irén, Balázs Piri Zoltán és Fischer Károly a *Harmadik ablakból* és a *Száműzöttből* adtak elő részleteket. A műsort Franyó Zsuzsa szerkesztette.

SZÍNHÁZ

BERTOLT BRECHT: A SZECSUÁNI JÓEMBER – December 7-én az Újvidéki Színházban bemutatták Bertolt Brecht *A szecsuanai jóember* című darabot (Nemes Nagy Ágnes fordítása alapján). A művet Zsótér Sándor rendezte. Szereplők: Nagypál Gábor, Szorcsik Kriszta, Jaskov Melinda, Német Attila, Magyar Attila, Mezei Kinga, Faragó Edit, Krizsán Szilvia, Giricz Attila, Ábrahám Irén, Figura Terézia és Körösi István. Közreműködtek még: Ungár Juli m. v. (dramaturg), Szöllösi László (fénymester), Szabó Margita (sminkmester), Mezei Kinga (munkatárs), Salamon József (hangmester) és Gyarmati Kata (rendezőasszisztens).

TITANIC VÍZIREVÜ – December 20-án a szabadkai Népszínház magyar társulata bemutatta a *Titanic vízirevü* című darabot, melyet Tasnádi István így jellemzett: „Vadromantikus katasztrófaszínház nem kevés zenével.” A rendező Hernyák György, a szereplők pedig Mess Attila, Vicei Natália, Mezei Zoltán, Pesitz Mónika, Budanov Márta, Szilágyi Nándor, Gál Elvira, Káló Béla, Rablovszki Csaba, Törköly Levente, Fridrik Gertrúd, Körmöci Petronella, Katkó Ferenc, ifj. Szloboda Tibor, Sziráczy Katalin, Szőke Attila, Pálfi Ervin, Kocsis Endre, Péter László. A zenészek: Harkay Márta, Dejan Đorđević, Lakatos Máttyás, Lakatos László, Zsiga Pál. Zenei dramaturg Verebes Ernő, segédrendező Bakos Petra.

MACBETH ÚJVIDÉKEN – December 21-én az újvidéki Szerb Nemzeti Színház bemutatta Giuseppe Verdi *Macbeth*-jét. Az operát Darjan Mihajlović rendezte, karmester Mladen Jugušt, díszlet Antal

Csaba, kosztüm Kristina Ignjatović. Két külföldi neves szoprán neve kapcsolódik még a darabhoz: az amerikai Kathleen McCallé és az ukrán Svitlana Dekarté.

KIÁLLÍTÁS

BUTTERER KISS MÁRTA ÖNÁLLÓ TÁRLATA – Az újvidéki IZBA kiállítótermében december 7-étől 2002. január 15-éig volt megtekinthető Butterer Kiss Márta *Szülföldem* című önálló tárlata. Hagyományainkat, a feledésbe merülő motívumokat, egykori használati tárgyainkat gondozta, formálta újjá ősi ösztönnel, beleágyazva gondolatait a természetes anyagok kínálta lehetőségek világába, s teremt belőle újat, meghittet. Alkotásainak lelke ismét a fa, természetes és őseink által már megformált alakban.

OLÁJ IBOLYA ÉS BUGYI LAJOS KÉPEINEK TÁRLATA – December második hétvégéjén nyílt meg az Újvidéki Színház előcsarnokában Oláj Ibolya és Bugyi Lajos csókai amatőr festők tárlata. Oláj a folyóparti táj és a pannóniai csend festője. Csendéletei, tájképei vidám hangulatot, ősi energiát, ösztönös életerőt sugallnak. Bugyi Lajos tájképein a művész gondolatai, érzései is formát öltenek: a festményt bátran ötvözi a grafikával, és így lehel lelket a látványba. Ugyanakkor szívesen rajzol karikatúrákat is, melyeken a vonalvezetés ügyességét fedezhetjük fel.

PANNÓNIA FÉNYES OLDALA – Ezzel a címmel nyílt meg december 20-án a zombori diákotthon kiállítótermében a helybeli Zsilli Gizella kiállítása, melyen a műkedvelő festő akvarelljeit, olajfestményeit, tájképeit és csendéleteit tekintheti meg a közönség.

SMIT Edit összeállítása

TŐLÜNK – RÓLUNK

TŐLÜNK

Alföld

Pozsvai Gyöngyi: A tragikus individualizálódása és/vagy az individuum tragikumai Rákosi Jenő esztétikájában, tanulmány – 2001. 1.

Bárka

Faragó Kornélia: Megnyilvánulás-formák (Solymosi Bálint: Detináta), kritika – 2001. 6.

Thomka Beáta: Letöltött idő, tanulmány – 2001. 6.

Életünk

Borbély János: A másság élménye Danilo Kiš prózájában, esszé; Írástudók felölőssége, cikk – 2002. 1.

Borbély János fordításai (Aleksandar Tišma, Radoslav Bratić, Mak Dizdar) – 2002. 1.

ÉS

Balázs Attila: Dugongok alkonya, novella – 2001. dec. 21. (51–52. szám).

drMáriás rajza – 2001. dec. 21. (51–52. szám).

Maurits Ferenc rajza – 2001. dec. 21. (51–52. szám).

Végel László: Bizalomerősítő válságtörvény, publicisztika – 2002. január 11. (2. szám).

Forrás

Benes József grafikái – 2001. 12.

Bence Erika: Ismét olvasói jelentkezősek (Fekete J. József: Próbafüzet III.) kritika – 2002. 1.

Gion Nándor: Aranyat talált, folytatásos regény, IV. rész – 2001. 12.

Hász-Fehér Katalin: „Nyolcvan év már alkalmas számadás készítésére”, interjú Gerold Lászlóval – 2001. 12.

Szombathy Bálint: Folyópart és Sziget (Benes József tárlata és installációs kiállítása Baján), esszé – 2001. 12.

Gion Nándor: Aranyat talált, folytatásos regény, V. rész – 2002. 1.

Jelenkor

Lovas Ildikó: Csak egy út, esszénovella – 2001. 12.

Utasi Csilla: Árnyak utcája (Márton László: Árnyas főutca), kritika – 2001. 12.

Thomka Beáta: Próza-Chronograph, esszé – 2002. 1.

Tolnai Ottó: A fejes vonalzó. In: memorandum Mészöly Miklós, vers – 2002. 1.

Kortárs

Gion Nándor: Mit jelent a tök alsó?, novella – 2001. 12.

Gobby Fehér Gyula: A föld gyenge füve, novella – 2001. 12.

Korunk

Gerold László és Harkai Vass Éva válaszai a huszadik század legszebb magyar versei c. körkérdésre – 2001. 12.

Műhely

Szathmári István: A jamaicai trombitás, novella – 2001. 6.

Napút

Beder István önéletrajz, vallomás – 2001. 10. (december)

Burány Nándor önéletrajz, vallomás – 2001. 10. (december)

Pannonhalmi Szemle

Thomka Beáta: Mészöly Miklós (1921–2001), nekrológ – 2001. 3.

Parnasszus

Ladik Katalin Pézsmapille, Kabóca, versek – 2001. tél

Tiszatáj

Fenyvesi Ottó: Ostromállapot keresztfonállal, vers – 2001. 12.

Szathmári István: Uram, én máskor is eljövök, novella – 2001. 12.

Sziveri János: Jelek és jelzések, vers – 2001. 12.

Új Forrás

Fekete J. József: Szerb Antal naplójáról, kritika – 2002. 1.

Vigilia

Gerold László: A drámaíró Mészölyről, esszé – 2002. 1.

Szűts Zoltán: Kenyeres Zoltán: Etika és esztétika, kritika – 2002. 1.

RÓLUNK

BENES József

Szombathy Bálint: Folyópart és Sziget (Benes József tárlata és installációs kiállítása Baján) – *Forrás*, 2001. 12.

FEKETE J. József

Bence Erika: Ismét olvasói jelentkezések (Fekete J. József: Próbafüzet III.) kritika – 2002. 1.

GEROLD László

Hász-Fehér Katalin: „Nyolcvan év már alkalmas számadás készítésére”, interjú Gerold Lászlóval – 2001. 12.

SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ

M. K.: Felszínen maradni (Örkény István: Tóték), kritika – *Zsölyge* 2001. 8. (november).

SZATHMÁRI István

Bohár András: „Mozgás/írás a közöttségben”, tanulmány – *Műhely*, 2001. 6.

THOMKA Beáta

Benyovszky Krisztián: „Szövegeinkkel együtt magunkat is rakosgatjuk” (Thomka Beáta: Beszél egy hang), kritika – *Bárka*, 2001. 6.

Hyáry István: Ki beszél? (Thomka Beáta: Beszél egy hang), kritika – *ÉS*, 2002. jan. 4. (1. szám).

ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ

Sándor L. István: Valósággá munkált álom, interjú az Újvidéki Színház színészeivel – *Ellenfény*, 2001. 5.

Urbán Balázs: Lírán át egy komplex világ (Sziveri János: Szelídítések), kritika – *Ellenfény*, 2001. 5.

VÉGEL László

Szekér Endre: Ezredvégi jelentések (Végel László: Exterritórium), kritika – *Forrás*, 2001. 12.

Rácz I. Péter: Láthatatlan háború – önidegen területeken (Végel László: Exterritórium), kritika – *Holmi*, 2001. 11.